

**УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ВІЙСЬКОВОЇ ХІРУРГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради Української
військово-медичної академії
від 28 серпня 2020 р. протокол № 7

Голова вченої ради

д.м.н., професор

Валерій САВИЦЬКИЙ

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.
РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»
підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії**

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 222 Медицина

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Форма навчання: очна (денна)

Тривалість навчання: 1,5 кредити (45 годин)

Шифр 1.1.05

Київ - 2020

Розроблено та внесено: кафедра військової хірургії Української військово-медичної академії

Розробники програми:

ЗАРУЦЬКИЙ Ярослав Леонідович, доктор медичних наук, професор, ТВП начальника кафедри військової хірургії Української військово-медичної академії.

БУРЛУКА Володимир Володимирович, доктор медичних наук, доцент, заступник начальника кафедри військової хірургії Української військово-медичної академії.

АСЛАНЯН Сергій Арменакович, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри військової хірургії Української військово-медичної академії.

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри № 54

“23” 07 2020 р.

ДОПОВНЕНО ТА СКОРЕКТОВАНО

Протокол засідання кафедри № ____

“ ____ ” _____ 20 ____ р.

ТВП начальника кафедри військової хірургії

доктор медичних наук, професор

“23” листопада 2020 року

Ярослав ЗАРУЦЬКИЙ

Програма вводиться в дію з “01” вересня 2020 року

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Презентація результатів наукових досліджень. Реєстрація прав інтелектуальної власності» циклу дисциплін професійних компетенцій складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії (PhD).

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 222 Медицина

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Форма навчання: очна (денна)

Тривалість навчання: 1,5 кредити (45 годин)

Предметом вивчення навчальної дисципліни є презентація результатів наукових досліджень та правила реєстрації прав інтелектуальної власності здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я.

Міждисциплінарні зв'язки

Навчальна дисципліна «Презентація результатів наукових досліджень. Реєстрація прав інтелектуальної власності» проходиться впродовж 1 семестру першого року навчання.

Дана дисципліна:

а) ґрунтується на вивченні ад'юнктами (аспірантами) навчальних дисциплін: філософія наукового світогляду, сучасні інформаційні технології у науковій діяльності та біометрія, методологічні основи організації та проведення наукових досліджень, курсу академічної доброчесності;

б) інтегрується з цими дисциплінами та в подальшому з вибілковими дисциплінами;

в) забезпечує виконання оригінальних досліджень у галузі охорони здоров'я та досягнення наукових результатів що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів;

г) сприяє формуванню здатності розробляти нові і вдосконалювати наявні наукові дослідження;

д) потребує використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій;

е) сприяє проведенню наукового аналізу результатів досліджень з використанням їх в практичній діяльності.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною системою відповідно до вимог Болонського процесу.

Обсяг навчального навантаження здобувачів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються здобувачам при успішному засвоєнні

ними відповідної програми. Для визначення рівня засвоєння програми даної нормативної навчальної дисципліни передбачено підсумковий залік (2 години).

Для виконання даної програми навчальним планом передбачено традиційні види занять: лекції, практичні заняття, семінари, самостійна робота. Теоретична підготовка передбачає відвідування лекцій та активну участь у семінарських заняттях. На практичних та семінарських заняттях здобувачі навчальної дисципліни під керівництвом викладача опановують практичні навички з самостійного вирішення типових завдань з використанням належної термінології; формують основи загальногуманітарних, медико-організаційних та медико-правових компетентностей із самостійної реалізації (дотримання, виконання, використання) окремих міжнародно-правових стандартів, положень чинного законодавства України, рекомендацій сучасних доктринальних та методичних джерел у сфері медичної (фармацевтичної) наукової діяльності, а також організації, забезпечення та здійснення усних та письмових презентацій власних наукових досліджень українською мовою та реєстрації прав інтелектуальної власності.

Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми -
офіційний сайт УВМА:
http://uvma.mil.gov.ua/files/ONP_222_medycyna_2020rev.pdf

1. ЗАГАЛЬНА МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Презентація результатів наукових досліджень. Реєстрація прав інтелектуальної власності» для здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я проводиться з метою формування нових та поглиблення існуючих у вказаних категоріях здобувачів загальногуманітарних, медико-організаційних, медико-правових компетенцій, а також отримання ними нових актуальних теоретичних знань, вдосконалення практично-правових навичок і умінь, необхідних для професійної наукової діяльності аспірантів (аспірантів), зокрема презентації результатів наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності, відповідно до постійно зростаючих вимог державних освітніх стандартів, вимог системи якості підготовки медичних (фармацевтичних) кадрів, а також виходячи із актуальних загальногуманітарних, медико-організаційних та медико-правових проблем здійснення медичної (фармацевтичної) діяльності.

2. Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни

Інтегральні компетентності

- здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі охорони здоров'я, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність;
- глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Програмні компетентності (загальні)

Дослідницькі компетентності

- здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень;
- здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки;
- здатність використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та запобігають проявам академічного плагіату;
- здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;
- здатність до здійснення усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою;
- здатність застосовувати окремі сучасні інформаційні технології у науковій діяльності;
- здатність до реєстрації прав інтелектуальної власності;
- здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Комунікативні компетентності

- здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною та іноземною мовами;
- здатність ефективно використовувати навички риторики;
- здатність представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну лексику та методи;
- готовність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.
- здатність до ефективної професійної взаємодії.

Управлінські компетентності

- здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів, а також мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей.

Викладацькі компетентності

- здатність педагогічно мислити;
- здатність діагностувати педагогічні явища, аналізувати їх складові (умови, причини, мотиви, засоби, форми та інше); знаходити способи оптимального рішення педагогічних проблем тощо;
- здатність прогнозування педагогічного процесу, розвитку особистості та її соціальних відношень;
- здатність у конкретизації педагогічного прогнозування в планах навчання і виховання, обґрунтування способів та етапів їх реалізації: підбір змісту педагогічного процесу, визначення основних видів діяльності тощо;
- здатність аналізувати свою професійну діяльність: правильність постановки мети і завдань, адекватність змісту педагогічного процесу поставленим завданням, відповідність форм, методів, засобів індивідуальним і віковим особливостям суб'єктів навчання;
- здатність навчати суб'єктів навчання на практичних заняттях.

Особистісні компетентності

- здатність планувати та вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;
- здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання;
- здатність працювати автономно;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Етичні зобов'язання

- здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

Програмні компетентності (професійні)

Загальнопрофесійні компетентності

- здатність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів;
- здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів;
- здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз);
- здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.

Спеціалізовано-професійні компетентності

- здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій медицини у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу;
- здатність відокремлювати структурні елементи, що складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності «Медицина»;
- здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень;
- здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування;
- здатність до включення нових висновків в існуючі знання.

3. Програмні результати навчання

- застосовувати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування;
- демонструвати знання методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема;
- виявляти невирішені проблеми у предметній області медицини та визначати шляхи їх вирішення;
- виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності;
- використовувати результати наукових досліджень в медичній практиці, освітньому процесі та суспільстві;
- інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому;
- управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди;
- організовувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток;
- оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення;
- демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів;

4. Зміст навчальної дисципліни

На засвоєння навчальної дисципліни відводиться 45 годин / 1,5 кредити ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1

Структура навчальної дисципліни «Презентація результатів наукових досліджень. Реєстрація прав інтелектуальної власності»

Номери та найменування розділів і тем	Всього годин	З них		Під керівництвом викладача				Звітність
		ПКВ	СР	Л	С	ПЗ	ГВ	
Презентація результатів наукових досліджень. Реєстрація прав інтелектуальної власності	45	34	11	8	14	10	-	2
Тема 1. Загальна характеристика презентації результатів наукових досліджень	12	8	3	2	4	2	-	
Тема 2. Усні та письмові презентації результатів наукових досліджень	8	6	2	2	2	2	-	
Тема 3. Особливості презентації результатів наукових досліджень українською мовою	8	6	2	2	2	2	-	
Тема 4. Загальна характеристика права інтелектуальної власності	8	8	2	2	4	2	-	
Тема 5. Порядок реєстрації прав інтелектуальної власності	9	6	2	-	2	2	-	2
ВСЬОГО	45	34	11	8	14	10		2

Скорочення: ПКВ – під керівництвом викладача; СР – самостійна робота; Л – лекція; С – семінарське заняття; ПЗ – практичне заняття.

Примітка: 1 кредит ЄКТС (ECTS) – 30 год.

Тема 1. Загальна характеристика презентації результатів наукових досліджень.

Результати наукових досліджень: поняття, види. Доктринальні та методичні вимоги до результатів наукових досліджень. Нормативно-правові вимоги до результатів наукових досліджень. Презентації результатів наукових досліджень: поняття, види. Принципи, мета і завдання презентацій результатів наукових досліджень. Доктринальні та методичні вимоги до презентацій результатів наукових досліджень. Нормативно-правові вимоги до презентацій результатів наукових досліджень.

Тема 2. Усні та письмові презентації результатів наукових досліджень.

Загальна характеристика усних презентацій результатів наукових досліджень. Види (форми) усних презентацій результатів наукових досліджень. Основні етапи підготовки усних презентацій результатів наукових досліджень: стратегія і тактика. Основні прийоми і засоби побудови усних презентацій результатів наукових досліджень. Загальна характеристика письмових презентацій результатів наукових досліджень. Види (форми) письмових презентацій результатів наукових досліджень. Основні етапи підготовки усних презентацій результатів наукових досліджень: стратегія і тактика. Основні прийоми і засоби побудови письмових презентацій результатів наукових досліджень.

Тема 3. Особливості презентації результатів наукових досліджень українською мовою.

Основні стилі українського мовлення та можливості їх використання для презентації результатів наукових досліджень. Вимоги української ділової мови до складання наукових документів. Основні прийоми і засоби риторики в межах усних презентацій результатів наукових досліджень. Комп'ютерні технології та їх місце і роль у підготовці презентацій результатів наукових досліджень українською мовою. Типові помилки при підготовці презентацій результатів наукових досліджень українською мовою.

Тема 4. Загальна характеристика права інтелектуальної власності.

Предмет і метод права інтелектуальної власності. Структура права інтелектуальної власності. Патентне право. Авторське право та суміжні права. Міжнародно-правові джерела права інтелектуальної власності. Регіональне європейське нормативноправове забезпечення права інтелектуальної власності. Загальноправова характеристика законодавства України в сфері інтелектуальної власності. Місце і роль права інтелектуальної власності у медичній (фармацевтичній) науковій діяльності.

Тема 5. Порядок реєстрації прав інтелектуальної власності.

Поняття та види правовідносин у сфері інтелектуальної власності. Будова правовідносин у сфері інтелектуальної власності: суб'єкти, об'єкти та зміст. Система правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні.

Механізм реєстрації прав інтелектуальної власності. Основні етапи реєстрації прав інтелектуальної власності.

5. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

I. ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

3. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.

4. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1994. № 13. Ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

5. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

6. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1995. № 9. Ст. 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.

7. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2016. №3. Ст. 25. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

8. Про освіту : Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38-39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

9. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 32. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.

10. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 34. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.

11. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) : постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 № 261. Офіційний вісник України. 2016. № 29. Ст. 1164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>.

12. Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії : постанова Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167. Офіційний вісник України. 2019. № 22. Ст. 767. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF>.

13. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: наказ Міністерства освіти і науки України від 23 вересня 2019 р. № 1220. Офіційний вісник України. 2019. № 81. Ст. 2780. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19>.

14. Актуальні проблеми права інтелектуальної власності [Текст] : навч. посіб. / [В. К. Матвійчук та ін. ; за ред. І. С. Тімуш, Ю. В. Нікітіна, В. М. Мироненко] ; Нац. акад. упр. Київ : Нац. акад. упр., 2014. 351 с.

15. Бошицький Ю. Л. Правова охорона винаходів та корисних моделей в Україні: проблеми теорії та практики [Текст] : монографія / Ю. Л. Бошицький, Я. Г. Воронін ; НАН України, Київ. ун-т права, Міжнар. центр прав. пробл. інтелект. власності при Ін-ті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2010. 339 с.

16. Воронцова К. О. Цивільно-правовий статус суб'єктів права інтелектуальної власності у сфері охорони здоров'я [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Воронцова Катерина Олексіївна ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2019. 20 с.

17. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності [Текст] : навч. посіб. / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 549 с.

18. Дюкареєва-Бержаніна К. Ю. Охорона прав інтелектуальної власності співавторів творів науки [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Дюкареєва-Бержаніна Катерина Юріївна ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль, 2019. 20 с.

19. Золота Л. В. Адміністративно-правова охорона права інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Золота Леся Володимирівна ; Сум. держ. ун-т. Суми, 2019. 20 с.

20. Каньоса П. С. Риторика [Текст] : навч. посіб. / Каньоса П. С. ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. - Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г. [вид.], 2011. 207 с.

21. Кравець В. Р. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Р. Кравець, В. Г. Олюха. К. : Центр учбової літератури, 2012. 264 с.

22. Кулініч О. О. Право інтелектуальної власності [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". О. : Фенікс, 2011. 491 с.

23. Куньч З. Й. Українська риторика: історія становлення і розвитку [Текст] : навч. посіб. / Зоряна Куньч ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2011. 248 с.

24. Курило В. І. Основи права інтелектуальної власності [Текст] : навч. посіб. / В. І. Курило, О. П. Світличний, І. В. Гиренко ; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Донецьк : Донбас, 2012. 262 с.

25. Методологія і принципи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Х. С. Соболю, Н. І. Петровська, О. М. Гуняк ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 87 с.
26. Методологія наукових досліджень [Текст] : монографія / Г. Б. Іноземцев, В. В. Козирський, О. В. Окушко ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Компринт, 2017. 196 с.
27. Методологія і методи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Лівінський О. М. [та ін.] ; за ред. акад. Укр. акад. наук, д-ра техн. наук, проф. О. М. Лівінський ; Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 173 с.
28. Методологія та організація наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Ігор Вдовичин]. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 247 с.
29. Пономарьова О. О. Цивільно-правові аспекти реалізації майнових прав інтелектуальної власності в сфері медицини в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Пономарьова Олена Олександрівна ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль, 2019. 20 с.
30. Право інтелектуальної власності [Текст] : підручник / [С. Б. Булеца та ін.] ; за заг. ред.: д-ра юрид. наук, проф. Булеци С. Б., канд. юрид. наук, доц. Чепис О. І. ; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т.", Юрид. ф-т. Ужгород : Рік-У, 2019. 482 с.
31. Право інтелектуальної власності [Текст] : термінол. слов. / [упоряд.]: Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В. Іванова. Київ : Маслаков Р. О. [вид.], 2019. 457 с.
32. Право інтелектуальної власності [Текст] : навч. посіб. : для студ. вищ. навч. закл. / В. Р. Кравець [та ін.] ; за заг. ред. В. Р. Кравця, В. Г. Олюхи. К. : Центр учбової л-ри, 2012. 268, [1] с.
33. Селіваненко В. В. Міжнародно-правова та національна охорона об'єктів інтелектуальної власності у сфері охорони здоров'я [Текст] : монографія / Селіваненко В. В.; Нац. акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності. Київ: Інтерсервіс, 2018. 199 с.
34. Українська мова за професійним спрямуванням [Текст] : навч. посіб. / [Креч Т. В. та ін.] ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2018. – 102 с.
35. Українська мова. Основи наукового стилю мовлення для початківців (медикобіологічний профіль) [Текст] : навч. посіб. / Є. О. Голованенко [та ін.]. - Суми: Університетська книга, 2019. - 94 с.
36. Цивільне право України. Загальна частина [Текст] : підручник / [І. А. Бірюков та ін.] ; за ред. проф. І. А. Бірюкова і Ю. О. Заїки. Київ : Правова єдність : Алерта, 2014. 509 с.
37. Чередник Н. В. Права інтелектуальної власності дослідницьких університетів [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Чередник Наталія В'ячеславівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2019. 20 с.
38. Штефан О. О. Науково-практичний коментар Глави 36 Цивільного кодексу України (Авторське право) [Текст] / О. О. Штефан ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності. Київ : Інтерсервіс, 2014. 127 с.

39. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / В. Є. Юринець ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Л. : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 180 с.

40. Якубівський І. Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні [Текст] : монографія / І. Є. Якубівський; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 521 с.

Ресурси Інтернет:

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: веб-сайт: URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
2. Національна Парламентська бібліотека України: веб-сайт: URL: <http://www.nplu.org/>.
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт: URL: <https://naqa.gov.ua/>.
4. Офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я: веб-сайт: URL: <http://www.who.int/>.
5. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України: веб-сайт: URL: <http://mon.gov.ua/>.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України: веб-сайт: URL: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>.
7. Офіційний веб-сайт Президента України: веб-сайт: URL: <http://president.gov.ua>.
8. Офіційний портал Верховної Ради України: веб-сайт: URL: <http://rada.gov.ua/>.
9. Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: веб-сайт: URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

II. ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40, /40-42/. Ст. 492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

2. Аврамова О. Є. Правові засади інтелектуальної власності в Україні [Текст] : навч. посіб для студ. денної та заоч. форм навчання за фахом "Інтелектуальна власність" / О. Є. Аврамова, Н. Г. Васильєва, Л. В. Перевалова ; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". -Х. : НТУ "ХПІ", 2011. - 135 с.

3. Андросчук Г. О. Інтелектуальна власність у науково-технічній сфері: методи та принципи вартісної оцінки [Текст] : [монографія] / Г. О. Андросчук, С. А. Давимука ; НДІ інтелект. власності Нац. акад. прав. наук України, Ін-т регіон. дослідж. Нац. акад. наук України. Київ : Парламентське видавництво, 2014. 302 с.

4. Бондаренко В. В. Риторика [Текст] : навч. посіб. / В. В. Бондаренко ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : ХНАДУ, 2013. 111 с.

5. Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності [Текст] : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр.

наук.-практ. Інтернет-конф. (7-8 квіт. 2015 р.) / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.] ; [редкол.: Черевко О. В. та ін.]. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. 144 с.

6. Гапотій В. Д. Захист права інтелектуальної власності в Україні [Текст] : навч.

посіб. / В. Д. Гапотій, А. М. Солоненко. Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2011. 360 с.

7. Гаркуша Н. М. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Гаркуша, Т. В. Польова ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків : ХДУХТ, 2013. 161 с.

8. Гармонізація законодавства України з питань інтелектуальної власності щодо

законодавства Європейського союзу [Текст] : матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчен. та студ. з пробл. інтелектуал. власності / Держ. служба інтелектуал. власності України [та ін.] ; [редкол.: Волошин В. С. (голов. ред.) та ін.]. Маріуполь : ДВНЗ "ПДТУ", 2013. 244 с.

9. Дроб'язко В. С. Колективне управління авторським правом і суміжними правами. Зарубіжний досвід [Текст] : [монографія] / В. С. Дроб'язко ; Акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності. К. : Лазурит-Полгіраф, 2010. 165 с.

10. Кадетова О. В. Угода про асоціацію України з Європейським Союзом в системі джерел права інтелектуальної власності: цивільно-правовий аспект [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Кадетова Олена Веніамінівна ; Приват. ВНЗ "Ун-т Короля Данила". Івано-Франківськ, 2018. 20 с.

11. Кадетова О. В. Угода про асоціацію України з Європейським Союзом в системі джерел права інтелектуальної власності [Текст] : монографія / О. В. Кадетова ; за наук. ред. О. П. Орлюк, д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України ; НДІ інтелект. власності Нац. акад. прав. наук України. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 343 с.

12. Каламбет С. В. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Каламбет С. В., Іванов С. В., Півняк Ю. В. - Дніпропетровськ : Герда, 2015. 190 с.

13. Капіца Ю. М. Авторське право і суміжні права в Європі [Текст] : [монографія] / Капіца Ю. М., Ступак С. К., Жувака О. В. ; Центр інтелект. власності та передачі технологій НАН України. Київ : Логос, 2012. 690 с.

14. Капіца Ю. М. Уніфікація і гармонізація законодавства з охорони прав інтелектуальної власності держав-членів ЄС та законодавство України [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Капіца Юрій Михайлович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2019. 43 с.

15. Картавцева Ю. В. Механізм господарсько-правового захисту права інтелектуальної власності [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Картавцева Юлія Валеріївна ; Приват. акціонер. т-во "ВНЗ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом". - Київ, 2018. - 20 с.

16. Коваль І. Ф. Захист прав у сфері промислової власності: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування [Текст] : монографія / Коваль

І. Ф. ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності. К. : НДІ ІВ НАПрН України, 2011. 319 с.

17. Коваль І. Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності [Текст] : навч. посіб. / І. Ф. Коваль ; Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, НДІ інтелект. власності НАПрН України. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 271 с.

18. Мала енциклопедія права інтелектуальної власності [Текст] / Київ. ун-т права НАН України, Міжнар. центр прав. проблем інтелект. власності при Ін-ті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; [уклад.: Ю. Л. Бошицький, В. В. Луць, Р. Б. Шишка] ; за заг. ред. проф. Ю. Л. Бошицького та Р. Б. Шишки. Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. 215 с.

Ресурси Інтернет:

1. Веб-ресурс «Єдиний медичний простір»: веб-сайт: URL: <http://inmeds.com.ua/>.

2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка: веб-сайт: URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>.

3. Науково-практичний журнал «Медичне право»: веб-сайт: URL: <http://medicallaw.org.ua/vidavnictvo/medychne-pravo/>.

4. Національна бібліотека Франції: веб-сайт: URL: <http://www.bnf.fr/>.

5. Німецька електронна бібліотека: веб-сайт: URL: <http://www.ddb.de/>.

6. Офіційний веб-портал «Судова влада України»: веб-сайт: URL: <http://court.gov.ua/>.

7. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України: веб-сайт: URL: <http://www.scourt.gov.ua/>.

8. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини: веб-сайт: URL: <http://www.echr.coe.int/>.

9. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України: веб-сайт: URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.

10. Офіційний веб-сайт Організації об'єднаних націй: веб-сайт: URL: <http://www.un.org/>.

11. Професійні правова система «Мега-НАУ»: веб-сайт: URL: <http://www.nau.ua>.

12. Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету: веб-сайт: URL: <http://library.law.yale.edu/>.